

til, at Spørgsmaalene kunne blive prøvede og afgjorte i Indenrigsministeriet, kræves der nogen Tid. Derfor er det nødvendigt, at der maa være en noget længere Tid end den, der ellers efter Lovgivningens almindelige Regler vil hengaa fra Lovens Optagelse i Lovtidende til dens Ikrafttræden. Men om det bliver forandret igen til 2 Maanedes eller ikke, er et Spørgsmaal, som jeg for mit Bedkommende ikke tillægger nogen videre Betydning. Jeg har ikke Overenskomst herten med den ene eller den anden i Anledning af dette Spørgsmaal, men jeg tror, at naar jeg ser hen til denne Sags tidligere Skæbne i Salen, staar det, som jeg tillod mig at bemærke ved mit Foredrags Begyndelse, saaledes, at en Lov, som i det væsentlige er saaledes som det her foreliggende Forslag, vil kunne gennemføres. Altsaa de Medlemmer, der overhovedet ansæ det for et Gode, bør, tror jeg, resignere med Hensyn til Indvendingerne mod Enkelthederne og tage Lovforslaget. De Medlemmer derimod, der mene, at det er bedre ikke at faa en saadan Lov som dette Lovforslag, ja, de Medlemmer, der naturligvis Lov til at stemme derimod. Jeg skal endnu kun gøre den Bemærkning, at det forekommer mig ikke, at det er saa forfærdeligt, om man der kommer til at stemme anderledes, end man har stemt paa noget tidligere Trin, og nu kommer til at stemme for noget, man tidligere har stemt imod, eller omvendt, thi det er jo noget, der altid maa finde Sted. Naar der til syvende og sidst skal opnaas Enighed mellem de to Ting om en Lov, er det noget, der hver Dag maa hændes, at naar man tilsidst skal stemme for, at noget skal komme igennem, blive flere eller færre Medlemmer nødte til paa det sidste Stadium at stemme paa en anden Maade end tidligere. Derfor skal jeg med Hensyn til den Bemærkning, der fremkom fra det ærede Medlem fra Langeland (Brandes), blot sige, at det er i mine Øjne ikke noget saa forfærdeligt eller uheldigt, at det hændes nu. Med disse Bemærkninger skal jeg altsaa tillade mig at anbefale at tage Lovforslaget i det mindste i det væsentlige, som det foreligger.

N. J. Larsen: Jeg vil blot overfor det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (B. Holm) gøre et Par Bemærkninger. Han udtalte, at mange ville være glade ved Loven; det er ogsaa min Mening. Der har jo i en Række af Aar været en stærk og stedse stigende Bevægelse for at faa Butikkerne lukkede paa Søn- og Helligdage, og vi ville utvivlsomt glæde mange, og især mange mindre næringsdrivende, ved at ved-

tage en Lov som den foreliggende. Naar det ærede Medlem senere henfaaldt til mere tungsindige Betragtninger og mente, at der vilde blive en stor Mængde misforståede, er jeg noget i Tvivl om, at han virkelig mener det saa alvorlig. Hans to Partifæller i det andet Ting have jo givet Loven deres Stemme, idet de erkendte, at den er et Fremstridt, og jeg kan ikke tro andet, end at det ærede Medlem selv maa erkende, at det er et Fremstridt. Naar det ærede Medlem talte om, at jeg vilde spise Arbejderne af med Hensyn til Fremtiden, og at det var næsten haabløst, at man vilde behandle dem saaledes, forbyder det mig meget, at han kom med en saadan Udtalelse, da han veed — vi have jo fiddet i Udvalget sammen i flere Aar — at det ikke er Viljen, det storker paa, naar der ikke er gjort mere for Arbejdernes Søndagshvile, men at det skyldes en fælles Mangel paa Evne. Vi have ganske sikkert alle sammen, baade Tingets Medlemmer og den ærede Minister, haft det samme Ønske, at vi kunde have udstrakt Søndagsfriheden til langt flere Arbejdere; men det er ikke lykkedes for nogen af os og heller ikke for det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds at finde Forslag, som bare til at bruge. Man har nok set Forslag om, at det skulde forbydes Haandværkerne at arbejde i deres Værksteder, paa samme Tid som det skulde være dem tilladt at arbejde ude af Byen s. Eks. ved Tømmer- og Bygningsfaget, men den Slags Forslag, som forbyde Arbejde et Sted, men lade det passere et andet Sted, ere jo dog Forslag, som ikke løse den foreliggende Opgave. Efter flere Aars jeg tør vel sige ret indgaaende Overvejelser ere vi komne til det Resultat, at der for Tiden ikke kan naas videre end at forbyde Arbejde paa det Omraade, som Lovforslaget omfatter, nemlig i Fabriker og fabrikmæssig drevne Værksteder. Det er et Omraade, vi kunne overskue, derom kunne vi give Lovregler, men for at gaa videre hører der mere til. Jeg tør forsikre det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds, at naar han vil gøre sit for at komme videre, skal han finde mig rede til at bistaa Bestræbelserne for at skaffe Arbejderne den størst mulige Frihed om Søndagen; men kan man ikke selv udrette noget paa det Omraade, er det ikke ganske billigt at beskylde andre for, at de ikke gøre noget. Det ærede Medlem sagde, at jeg mente, at naar Landarbejderne maatte arbejde, var det urigtigt at forbyde Fabrikarbejderne at arbejde paa Valgdagen. Nej, det er ikke korrekt. Jeg har kun ment, at naar man vil skabe en Garanti for Valgdagens Frihed, er det aldeles urimeligt at